

HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lapszemle
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Hol van a szerencse?

Minden ember — természetében van — kerüli a bánatot és fájdalmat s öröm és életkedv után törekszik; ezen természetes, elemi ösztön, valamint a külső dolgok behatása alól senki sem vonhatja ki magát.

A fájdalom- és bánattól való mentességet szerencsének nevezzük, vagy boldogságnak, bárha nem tévedünk, midőn azt mondjuk, hogy a szerencse külső életviszonyokra vonatkozik, a boldogság pedig a belső életre.

A gazdagot tehát szerencsésnek mondhatjuk, míg a bölcs boldog lehet és megelégedett — dacára az ő szegénységének. Amaz érzéki élvezetekre, külső javak birtokára alapítja szerencsését, emez pedig az ideális javakra, mint: tudás és műveltség, nemes érzület, lelki jószág, szilárd jellem és munkaszorgalom. Ebből azonban nem következik, hogy emez a külső javakat teljesen megveti; ámde szíve nem csüng azokon, nem engedi magát általuk behálózni s ugyszólván csak az életszerencse megalapításához szolgáló diszitési jelleget várja azoktól.

Azt mondhatjuk tehát, hogy a szerencse relativ fogalom. Ki tudja elősorolni hosszú sorát a vágyak, óhajok és hajlamoknak, amelyeket az emberek különféle érke szerencsének tart, amelyek után törtetnek, felhasználva minden megengedett és meg nem engedett eszközt, hogy azt elérjék.

Különfélék azok a dolgok, amelyek birtokában és használatában az emberek rendszerint találni szokták szerencsájukat. Nem egy meghatározott dolog, hanem kedélyünk, lelkünk bizonyos folyamata és hangulata az, amit boldogságnak nevezünk.

Semmi sem teszi szemléltetőbbé, mint a régi görögök története, hogy az emberi fejlődés természeti törvénye alapján nincs a jónak és szépnek merev tartama. Átmeneti pontok azok, egyik elvtől a másikhoz való szabályozott mozgásnál, amelyek a legnagyobbat és legszebbet rejtik magukban. A virágzás törvénye maga az, ami az elfonyadáshoz vezet és e tekintetben igaza volt a híres Aristipposznak, midőn azt tanította, hogy a pillanatot az, ami egymagában boldogít.

Miben rejlik tehát a szerencse? Abban az állapotban, hogy olyan életmódot, vagy életfeladatot teremtsünk, amelyben lehetőleg egyéniségünk magaslátán, tulajdonképpen erőnk és tehetségeink teljes élvezetében érezzük magunkat. Azért minden embernek meg-

van a maga szerencséje és semmi sem üresebb szó, mint hogy egyik a másik szerencsését megirigyli, vagy másokat rábeszél, hogy szerencsés helyzetüket az övével felcseréljék.

Ha összefoglaljuk azokat a különféle módokat, amint az emberek szerencsájukat keresni szokták, úgy azt találjuk, hogy a műveltség és külső életviszonyok különböző fokában, a különböző nézetek és véleményekben, a vérmérséklet és szellemi tehetség mineműségében a szerencse fogalma nagyon különbözően alakul ki, úgy hogy az egyiket megelégedetté és boldoggá teszi az, amit a másik kiállhatatlannak tart.

Az egyik rang és méltóság, tiszteltetési állások és kitérítések után vágyakozik; akármilyen érdemrend vagy kitérítés boldoggá teszi. A másik örömmel lemond minden ilyen kitérítésekről és legfőbb szerencsését az egyéni szabadság állapotában keresve, az aranyos függetlenséget magasztalja. A harmadik a szerelemben leli boldogságát és epedéstől izzó szívvel követi vágyainak tárgyát és hódításról hódításra sietve, immár elért szerencséjének mámorában tobzódik. Ismét egy másik szeretett felesége és reményteljes gyermekeiben leli örömet, a családi tűzhely és megelégedett családi élet élvezetében, ami nem váltja ki a másoknak helyeslését, mert abban a kötelezettség szorító bilincseit és szabadságának korlátozását látja és inkább a változatosságot szereti.

Van, akit vágyai a nagy világba űznek: országokat, embereket és idegen szokásokat akar ismerni tanulni s egyetlen vágya: nagy utazásokat tenni, mert ez boldogítja. A másik ismét szerényebb vágyakat táplál, amelyek jobbára gasztronomikus örömekben állanak. Vannak, akik már pusztán abban lelik boldogságukat, ha zavartalanul működik a gyomruk: egy újabb jó falat teljessé teszi vágyaikat — és így tovább.

És mégis — dacára vándorlásainknak, a szerencse mindig csak egy szűk körben található, közvetlen közelünkben levő dolgok közepette.

Hol van tehát a szerencse? miben áll? ki mondható szerencsés-boldognak? Elég a híres görög Thalesre hivatkozni, aki azt mondta: *boldog, aki egészségét, elégedettségét és műveltségét magában egyesíti!*

Ezek a feltételek magukban eléggé biztosítanak tartós boldogságot és a megelégedés érzetét kelteni képesek, mely oly ritkán található s oly nagyon irigylendő. Zschokkenek is igaza van, midőn azt mondja: szerencse, ha mindenünk megvan, amit kívánunk, de

még nagyobb, ha nem kívánunk többet, mint a mink van.

Végül még csak annyit, hogy aki nek nem jutott a szerencse különös kedvezményeiből, az vigasztalódjék azon emberek ezreivel, kik még szerencsétlenebbek, vagy azokkal, akik szívesen cserélnének azokkal az állapotokkal, amelyeket gyakran türhetetleneknek tartunk.

„Remélj és ne félj szenvedélyielyel semmitől e földön és boldog leszesz!”

Színház.

Pénteken operaelőadás, amikor is színre kerül Verdi József, a világhírű zeneszerző egyik híres műve, a négy felvonásos „Rigoletto” opera. Valóságos ünnepi előadás volt, mert a színházat zsúfolásig megtöltötte a diszes és zeneértő közönség s az opera előadásában igaz művészetet talált. A kiállítás és rendezés csak fokozta az egyes szereplők jól megérdemelt sikerét, a mit a hálás közönség sok tapsal honorált is. Az elismerés elsősorban is Bihari Sándoré, mert a darab címszerepében, úgy játéka, mint ének tekintetében megállhatja helyét akármelyik operaházban. A nagy sikerből méltán osztozódik Teleky Ilona, ki mint szubrett énekesnő vállalkozott Gilda nehéz és fárasztó szerepének elénklésére. Nehéz áriáit és szerepének koloratúrját könnyedén énekelte, akárcsak valamely vérbeli operaénekesnő. Dicséretes munkát végzett. Mautua herceg szerepében Halmos János remekelt, csengő tenorjával elragadta a közönséget. Feltűnt Rákossy Ferenc Sparafucile szerepében, ki sokoldalúsága mellett, bizonyosságot tett arról is, hogy igen jó basszbariton hanggal rendelkezik is és a melylyel bánni is tud. Zalay Margit, Magdalena szerepében inkább szép alakjával, mint énekével hatott. (Pedig opera énekesnőnek lett hirdelve.) Nem szabad elhallgatni ez előadás alkalmából a társulat derék és ambiciozus karmesteréről, Gellért Pálról, ki a hatalmas és nehéz opera előadás betanítása- és vezetéséért külön dicséretet érdemel.

Szombat és vasárnap került előadásra Jean Gilbert operettje, a „Buksi”, mindkétszer zsúfolt ház előtt. A zsúfolt házakat nem is a darab hirneve idézte elő, hanem a derék gárda lelkiismeretes és jó munkája; mert a darab gyenge, üres tartalmú, de annál élvezetesebb volt az egyes szereplők remek játéka és fényes ruházatuk. Loránt Vilmos (Parázs Pista) vitte az előadást, Laura négy unokahúgával Horváth Mici (Ella), Teleki Ilona (Ilka), Szilágyi Aranka (Lóri) és Pintér Erzsébet (Teri). Jó kedv és vigélet volt a színpadon, az énekszámok és táncok tetszettek olyannyira, hogy némelyeket többször meg kellett ismételni. Galetta ügyesen alakította az angolosan beszélő Fred William

Blackot, Szűcs Irén és Rákossy F. gondoskodtak a humorról.

Hétfőn, Dr. Hevesi Sándor öt felvonásos színműve, „Az új földesúr” került színre jó előadásban. A vezető szerepet (Straff) Majthényi, társulatunk jelese kreálta, a tőle megszokott erővel és művészettel. A siker nagy részét Dinnyési Juliska Hermin szerepében emelte, ki úgy előadásával mint öltözködésével kifogástalant produkál. Kedves volt Várna Janka mint Eliz. Somlár Zs., Ujj Kálmán, Loránt V., Szűcs Irén, Zalay Margit, László Tivadar és Rákossy F. játékkal nagyban hozzájárultak az est sikeréhez.

H I R E K.

T. olvasóinkat a II. évnegyed alkalmából kérjük, hogy az előfizetést mielőbb megújítani s az I. negyedről esetleg hátralékos előfizetési díjat megküldeni sziveskedjenek.

Vár. törvényhatóságunk március 27-én tartott és igen gyéren látogatott közgyűlése 1/2 óra alatt letárgyalta a 26 pontból álló napirendet, tudomásul véve a szervezési szabályrendelet és a szarvasmarha tenyésztésről szóló szabályrendelet módosításait jóváhagyó min. leiratokat, valamint a főispán átiratát Dr. Freund kinevezését illetőleg és a polgármesteri jelentést; Trischler Aladár és Szalkay Sándor tisztviselőknél a kért tisztviselőtelek megadatnak; a munkásgimnázium 300 k. segélyt kap. Magyar György kérelme az Epres-utca kinyitása iránt teljesített; Silics Miklós 5 hold vár. területet kap komlótermelés céljára; a néptanítók részére lakbér-többlet címén 60 kor. engedélyeztetik; a régi gimnázium átalakítására újabb 3000 k. szavaztatik meg; Reichl Ferenc engedélyt kap, hogy aszbesztgyár céljaira kapott terület vételárát 4 részben fizethesse; Filipán Jakab 400 k. lakbért, Balla Tibor egy lótartásra engedélyt, Trifkovich György 6 heti, Tapavicza Milán 2 havi szabadságot kap. A gyárakhoz vezető utca Széchenyi-utca, a mellette tervezett tér pedig Gizella tér nevet kapott. Lancmann Vilma, Dierner Gyula, Almoslinó Olga és Lamberg Mór a közs. kötelékbe felvételnek, Bognár János és Dr. Vitaliani Emil orvosok oklevelei meghirdetettek. Egyetlen egy tárgynál volt felszólalás, vita és szavazás: Krón Károly kéri a konzervgyárra vonatkozó tulajdonjogi korlátozás megszüntetését; a többség megszavazza, még pedig □-ölenként 2 k. 50 f. árral, holott Dr. Königstädter 8 k. indítványozott, amennyit az újabb gyártelepen (gázgyár mellett) fizetnek. Egy tárgy: az állandó dunai hidra vonatkozó rendelet, mivel a kormány végleges döntése még nem érkezett le, napirendről levétetett.

Helyőrség változás. A Péterváradon állomásozott 96-ok és 70-esek márc. 30-án este utaztak új állomáshelyükre, ami nagy katonai parádéval történt. Ugy a dandárparancsnok, mint a várparancsnok és polgármester bucsubeszédet intéztek a távozó katonákhoz; a város ki volt világítva és nagyszámu közönség kísérte Pétervárad vasuti állomáshoz. Az új helyőrség, a mollináriak 31-én reggel érkeztek meg és bevonulásuk, fogadtatásuk szintén a szokott katonai pompával és előírás szerint történt. A mollináriakat már az újvidéki

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzőszervi hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható drógyógyászati üzletekben és gyógyszerárúdlakban. SCHULTES ÁGOST Sainye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

indóháznál várták és üdvözölték a honvédek és közös tisztok s Danzinger Károly honvéd őrnagy lendületteljes és lelkes szavakban üdvözölte, amire, valamint Dr. Demetrovits polgármester rövid üdvözlő szavaira Lukacsics ezredes mondott — magyar nyelven — hálás köszönetet.

Még egyszer március 15. Az idei március 15. ünnepély s abból támadt állítólagos sérelem, a Dmkből való kilépés iránti munkapárti határozat ugy a fővárosi mint vidéki lapokban ismertette, szellőzve volt. A legsúlyosabb krilikát e tárgyban egyik szabadkai lap teszi, midőn az esetet leírva, csodálkozik, hogy a szabadságszerető hősök lelkesedésének és elszántságának méltatása, annak a mai március 15-ével való szembeállítására miképp okozhat sérelmet bárkinek is. De azt is mondja, hogy ha már csakugyan ki kell engesztelni a munkapártot, ugy ezt csakis a történelemnek kell megtennie, mely ugy tanítja, hogy 1848. önértékes férfiak lázadása volt a rabság és a szolgaság ellen.

A polg. céllovészegylet márc. 29-én tartott vál. ülésén a lövöldei vendéglőt 5 ajánlattevő közül Kott József újvidéki vendéglősnek adta bérbe f. ápril 1-től számítandó 3 évre, még pedig évi 1800 kor. bérösszegért.

Az I. újvidéki* nőegylet. március 30-án tartotta rendes évi közgyűlését, mely tudomásul vette az évi jelentéseket, zárszámadást és költségelirányzatot. A nőegyletnek az elmúlt évben összesen 1904 tagja volt — ezek közt 64 tb. kisasszony; bevétele 3338 k. 84 f. és kiadása 3229 k. 42 f., vagyona pedig 20,192 k. 88 f.

A kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők márc. 29-én Zima Károly elnöke alatt tartott értekezleten kimondották a megalakulást és elfogadták a be-terjesztett alapszabályokat, amelyek értelmében a megalakulás 3 hónap mulva, mikorra s kellő számú tagok meglesznek, történik meg tényleg.

A Zenta város által építendő fogadalmi templomra a város közgyűlése Redner Jenő szabadkai mérnök ajánlatát — mint legolcsóbbat fogadta el s őt bizta meg 314.000 k. vállalati árban a templom építésével.

Halálozás. Lichtneckert András, a szabadkai „Bárány”-szálloda tulajdonosa életének 70. évében meghalt. Az elhunyt Szabadka társadalmi életének igen kedvelt és népszerű tagja volt s temetése, melyen ugy szólván Szabadkának minden rétege jelen volt, mindenél ékebben bizonyította, hogy Szabadka társadalmi életének egyik előkelő és nagy tagjának szolt az a külsőleg is fényes pompában megnyilvánult általános részvét.

A m. kir. főreáliskolában, valamint a Ludovika Akadémiában az 1914/15. tanév kezdetén betöltendő államköltséges (teljesen díjmentes vagy féldíjmentes), továbbá alapítványos és fizetéses helyekre vonatkozó „Pályázati Hirdetmény” a városi tanács katonai osztályában (II. em. 43.) a hivatalos órák alatt betekinthető. Pályázók az összes

tudnivalókról bővebb felvilágosítást nyerhetnek a „Tájékoztató a m. kir. honvéd Ludovika Akadémiába való felvételre pályázók részére” című füzetekből, melyek az illető intézet parancsnokságánál díjtalanul kaphatók.

Mestertanfolyam női szabók részére. A m. kir. technológiai Iparmúzeum igazgatósága 1914. június 29-től augusztus 16-ig hét héten keresztül napi 9 oktatási órával a nőruha készítő iparosok részére mestertanfolyamot rendez. A tanfolyam tárgyai 1) szerkesztési mértan, 2) ipari számítás és kalkuláció, 3) anatomia elemei, 4) szakrajzolás, 5) ruhavázolás, 6) ruhadisztítés, 7) a női ruházat története, 8) áruismeret és a szálal anyagok technológiája, 9) ipari könyvvitel. A tanfolyamra csak iparigazolványos női szabómesterek vétetnek fel, feltéve, hogy előzőleg már egy szakrajztanfolyamot elvégeztek. A vidékről felvehető szabómesterek maximális száma 18. A tanfolyamon résztvevő iparosok semmiféle anyagi támogatásban nem részesülnek, ellenkezőleg a jelentkezőknek akár közvetlenül, akár a szegedi kereskedelmi és iparkamara útján, legalább 250 koronát kell az intézet pénztárába befizetni, amely heti részletekben térítetik vissza. A jelentkezők legkésőbb május 15-ig nyújtandók be az említett feltételek figyelembevételével vagy a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál, vagy a techn. múzeum igazgatóságánál. Később érkező jelentkezők figyelembe nem vétetnek.

A szabadkai ügyvédi kamara Dr. Parcséti Árpád zombori ügyvédet a kamara területéről történt elköltözése folytán az ügyvédek lajstromából törölte, Dr. Rajcsich László ügyvédet pedig Apafin székhellyel az ügyvédek lajstromába felvette.

Megnehezítik a kivándorlást. A napokban egy letört, agyonfáradt ember érkezett haza Bajára, szomorúan, leverve. Odor István gyári munkás megváltotta az utlevelét Amerikába. El is indult, hogy megpróbálja szerencsésjét a tengeren túl. Nem jutott azonban tovább, mint Csacáig. Itt megvizsgálták a határrendőrségi orvosok s megállapították, hogy szembaja van és ezért visszaküldötték Bajára. Ez a szigorú rendszabály azért lépett életbe, mert Amerikában megnehezítették a bevándorlást és azt, akinek legkisebb baja is van, még partra sem engedik, hanem küldik vissza Európába. Éppen most érkezett a belügyminisztertől egy rendelet, amelyben utasítja a rendőrséget, hogy világosítsa fel a kivándorolni akarókat, hogy Észak-Amerikában nagy gazdasági válság van és aránytalanul nagyobb a munkanélküliség, mint itthon. Nagy üzemek szünetelnek és a meglevő munkásaikat is elbocsátották. Jó lesz ezt tudomásul venniök a kivándorolni készülőknél.

Uj vasut a megyében. A feketehegy—adai h. é. vasut kifizetési munkálatait most végzik, hogy a közigazgatási bejárást e hó folyamán eszközölhessék. Az 54 km. hosszú vasutvonal építését a Pollacsek és Epstein budapesti mérnök-vállalkozó cég, az előmunkálati engedélyes és tervkészítő Bíró József budapesti mérnökkel egyetemben legkésőbb jövő tavaszkor megkezdik.

H...
szati fel...
kihelyez...
küldött

Ke...
badkai...
igazságt...
hogy a...
ságon é...
bíró Sz...
ták ezt...
leiratába...
hogy s...
terhez a

Ti...
Dr. Sch...
a napok...
hivatalos...
tanárokn...
a tanári...
Hiába m...
főigazga...
is bele k

Sz...
részér...
parancsn...
az 1914...
lére szü...
árlejtés...
a szükse...
kek és k...
pan, ste...
tek és k...
ta, fémr...
csövek...
és szeg...
derből k...
vezetésér...
pentinol...
benzin, k...
nők és z...
mok. A...
szállítási...
keresked...
hetők m

Az El

Az...
saság m...
Csekoni...
alatt. Az...
vezérigaz...
javaslato...
Az...
az új él...
mult év...
életbizto...
korona 9

Halikra a Tiszába. Az orsz. halászati felügyelőség Zentának, a Tiszába való kihelyezésre 200.000 darab fogassüllő ikrát küldött.

Kevés a bíró Szabadkán. A szabadkai ügyvédi kamara felterjesztést tett az igazságügyminiszterhez, melyben azt mondja, hogy a szabadkai törvényszéken és járásbíró-ságon észlelt bajoknak oka az, hogy kevés a bíró Szabadkán. A felsőbb hatóságok is belátták ezt és a szegedi táblaelnök arra hívta fel leiratában a szabadkai törvényszék elnökét, hogy sürgősen írjon fel az igazságügyminiszterhez a létszám szaporítása érdekében.

Tilos a tanároknak dohányozni. Dr. Schack Béla kereskedelmi isk. főigazgató a napokban a szabadkai kereskedelmi iskolát hivatalosan meglátogatván, elrendelte, hogy a tanároknak az órák közötti szünetekben még a tanári szobában sem szabad dohányozni. Hiába nő, haladunk s ha ebben merül ki egy főigazgató nagy pedagógiai tudása, hát ebbe is bele kell nyugodni!

Szállítások a haditengerészet részére. A pólai cs. és kir. haditengerészeti parancsnokság a tengerészeti arsenál részére az 1914. évi második és az 1915. év első felére szükségelt anyagszerek beszerzése céljából árlejtést irt ki. Az árlejtési hirdetés szerint a szükségelt anyagszerek a következők: festékek és lakkfestékek, bőrárak, szóda, mosószappan, stearin és gazdasági gyertya, seprűk, ecsetek és kefék, faszén, kátrány, szurok és gyanta, fémrud, sodrony, bádóg, szeg és réz, rézcsövek, sárgarézcsövek, sárgaréz sodronyok és szegek, vászonlapok, acélszegek, nyersken-derből készített csövek, kendercsövek hidegvíz vezetésére, tűzoltáshoz szükségelt csövek, terpentinolaj, smirglipapiros, ércsövek, petróleum, benzol, sütőteknők, lámpák, bádogteknők és zsákok kimosására szükségelt szerszámok. A fent felsorolt anyagszerekre vonatkozó szállítási szabályok, vállalati feltételek a szegedi kereskedelmi és iparkamara irodájában tekinthetők meg, ahol ajánlati lapok is kaphatók.

Közgazdaság.

Az Első Magyar Biztosító közgyűlése.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság ma tartotta évi rendes közgyűlését gróf Csekonicz Andre v. b. t. tanácsos elnöklete alatt. Az igazgatóság részéről Ormódy Vilmos vezérigazgató terjesztette elő a jelentéseket és javaslatokat.

Az 1913. üzletéről szóló jelentés szerint az új életbiztosítási szerzemények összege a múlt évben is közel 94 millió koronára rugott, életbiztosítási tőkeállománya pedig 581,756.130 korona 96 fillér összegre emelkedett. Ugyancsak

emelkedett a pupilláris magyar értékekben elhelyezett életbiztosítási díjtartalék, mely a múlt év zártával 170,890.563 korona 83 fillér összeget, nemkülönben az életbiztosítási díjbevitel, mely 27,837.896 korona 83 fillér összeget tett ki. Minthogy emellett a halálozási arány is kedvező volt, az életbiztosítási üzlet 1,992.112 korona 50 fillér évi nyereséggel zárult. A tűz-biztosítási üzletben a díjbevitel szintén emelkedett és pedig 24,277.169 korona 45 fillér összegre. Az egyes üzletágak évi eredményeinek összesítése folytán a társaság évi bruttó nyeresége az 1913. évben 5,695.627 korona 27 fillér. Ebből az alapszabályszerű levonások után a tiszta nyereség 3,642.167 korona 76 fillér, melyből 3,200.000 korona összeg a részvényesek osztalékára fordították. Így minden egész részvény után 800 korona évi osztalék fog a társaság főpénztárából már a mai naptól kezdve kifizetett. A közgyűlés elfogadta az összes javaslatokat s megadta minden irányban a múlt üzletévre vonatkozó felmentést, megválasztotta gróf Bánffy György v. b. t. tanácsost a társaság alelnökévé, Berzeviczy Albert v. b. t. tanácsost a felügyelőbizottság eddigi elnökét és Gergely Tódort, a társaságnak eddig is ki-nevezett szakigazgatóját az igazgatóság, Libits Adolf udvari tanácsost a felügyelőbizottság, gróf Cziráky Józsefet és gróf Bethlen Józsefet pedig a választmány tagjaivá. A társaság mai közgyűlési határozattal tisztviselőinek nyugdíj-alapját a bruttó-nyereség 2 százalékaival, 113.912 kor. 55 fillér összeggel való növelésen felül még külön 100.000 korona összeg adományozásával immár 4,372.213 korona 5 fillérre emelte. A társaság félszázados alapítványának 500.000 korona összegnek egy évi kamatát, 20.000 koronát, az 1912. évről a hazai árvízkarosultaknak juttatta s ugyancsak egy évi kamatát, 20.000 koronát, az 1913. évről a budapesti Rókus-korház sebészeti osztályának adta ki mezothorium beszerzésére. Mindezeket felül a társaság évi nyereségéből még 28.478 korona 14 fillér összeget fordított egyéb közhasznú és jótékony célokra.

Végül Friedmann Béla a közgyűlés háláját és elismerését fejezi ki az elért fényes eredményért a vezetőségnek, különösen ormódi Ormódy Vilmos főrend, vezérigazgatónak, mire a közgyűlés véget ért.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Laptalajdonos az ujvidéki függelékéi és 48-as párt.

Motor-hajó

35 lóerejű, 25 személyt befogadni képes és komp vontatására is alkalmas, kedvező áron **eladó**. A hajó bármikor üzemben látható.

Ujvidék, Petőfi-utca 98.

Kiadó lakás.

Egy 2 szobás lakás
azonnal kiadó.

Bővebbet: Magyar-utca 50. szám alatt.

Eladó tinók!

42 darab fehér tinó, 1 évesek
azonnal eladók!
Láthatók a »Magyar Király«
szálló udvarán. Csáki Máté.

Automobil

18, H. P. Laurin és Klement, gyártmány
gyárilag kijavított motorral azonnal eladó.

Közelebbi adatokkal szolgál:

Dr. POPOVICS LÁZAR
Sremi, Karlovca.

Eladó ház!

Egy 3 év előtt épült, 4 szobából és
mellékhelyiségekből álló igen szép ház
egy hold gyümölcs- és szőlő-teleppel
szabadkézből eladó. A ház ozondús,
pormentes helyen fekszik.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

447. szám. 1914. végrh.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti V. ker. kir. járás-bíróságnak 1913. évi Sp. XXVII. 5129. számú végzése következtében Dr. Ziprisz Oszkár ujvidéki ügyvéd által képviselt Dr. Daróczi Béla bpesti lakos javára 3000 k. s jár. erejéig 1911. évi augusztus hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 999 kor.-ra becsült szobabutor és egyéb ingók nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járás-bíróság 1913. évi V. 1577. számú végzése folytán 3000 k. tőkekövetelés, ennek 1911. évi április hó 15 napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 159 korona 82 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken alperes lakásán leendő megtartására 1914. április 10-ik napjának d. e. 9 1/2 órája határidőül kitzüzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1914. évi március hó 23.

Basch Sándor.
kir. bir. végrehajtó.

„Club“ cigaretta papir

valódi csak az, melyen az itt látható védjegy van.
Minden könyvecske teljes 100 lapot tartalmaz.

: Óvakodjunk az utánzatoktól, :

mert ezek minősége csekély értékű.

Első magyar általános biztosító társaság, Budapesten.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Ötvenhatodik évi zárszámla 1913. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.	korona		fill.		BEVÉTELEK.	korona		fill.	
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
I. Tűzbiztosítás.					I. Tűzbiztosítás.				
Kifizetett károk és költségek	12.579.840-93				Az 1912. évről áthozott készpénz-díjtartalék				
levonva viszontbiztosítási károk és költségek	5.770.040-80	0.774.300	13		a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	12.116.510	77		
Függőben maradt károk tartaléka	887.661				Tűzbiztosítások után bevett díjak és illetékek			24.277.169-45	
Szerzési költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levonásával	1.120.170	44			levonva: törlesztett díjak			3.235.769-20	
Állományi adó és bélyegilletékek	391.239	38			" viszontbiztosítási díjak	8.822.973-38	12.088.742-58		
Postaköltségek	104.153	47			Az 1912. évben függőben maradt károk tartaléka	711.898	95	25.016.836	50
A tűzbiztosítási üzlet terhelő igazgatási költségek	1.792.558	68			II. Szállítványbiztosítás.				
Behajthatatlan követelések leírása	14.167	92			Az 1912. évről áthozott készpénz-díjtartalék				
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	12.188.426	87	24.338.698	66	a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	100.000			
II. Szállítványbiztosítás.					Szállítványbizt. után bevett díjak és illetékek			745.153-91	
Kifizetett károk és költségek	9.4.000-98				levonva: törlesztett díjak			35.509-73	
levonva viszontbiztosítási károk és költségek	850.453-78	83.740	20		" viszontbiztosítási díjak	602.817-81	638.327-54		
Függőben maradt károk tartaléka	87.783	84			Az 1912. évben függőben maradt károk tartaléka	81.719	38	288.546	75
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levon.	24.134	31			III. Jégbiztosítás.				
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	100.000		293.708	25	Az 1912. évről áthozott készpénz-díjtartalék				
III. Jégbiztosítás.					Jégbiztosítások után bevett készpénzdíjak			4.515.882-41	
Kifizetett károk és költségek	2.632.493-93				illetékek			482.103-22	
levonva viszontbiztosított károk és költségek	1.621.481-85	1.600.981	78		levonva: törlesztett díjak			2.270.357-54	
Függőben maradt károk tartaléka	24.754	38			" viszontbiztosítási díjak	2.270.357-54	2.752.457-76		
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levon.	343.089	84			Az 1912. évben függőben maradt károk tartaléka	26.419	64	2.457.493	62
Bélyegilletékek	56.418	29			IV. Betörésbiztosítás.				
Behajthatatlan követelések leírása	16.389	63			Az 1912. évről áthozott készpénz-díjtartalék				
A folyó évből lejárt 1913. évi jégbiztosítások esedékes tart.	75.708	08			a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	440.000			
A következő évek készpénz-díjtartaléka	792.039	36	2.369.400	86	Betörésbiztosítások után bevett készpénz-díjak és illetékek			559.565-88	
IV. Betörésbiztosítás.					levonva: törlesztett díjak			36.878-36	
Kifizetett károk és költségek	59.897-36				" viszontbiztosítási díjak	243.065-61	329.943-97		
levonva viszontbiztosított károk és költségek	26.624-87	33.272	49		Az 1912. évben függőben maradt károk tartaléka	8.979	81	678.001	22
Függőben maradt károk tartaléka	15.551	68			V. Egyéb bevételek.				
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levon.	98.425	91			Szelvény-, takarékp., váltó- és egyéb kamatok, valamint árfolyamnyereség idegen pénzemek után	1.742.523	86	1.866.145	77
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	460.000		602.250	03	Társasági házak tiszta jövedelme	125.021	91	1.866.145	77
1913. évi nyereség								30.307.629	95
			30.307.629	95					

VAGYON.	korona		fill.		Mérlegszámla 1913. december 31-én.	korona		fill.	
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
Központi pénzkészlet			184.378	07	Részvényalapítók: teljesen befizetett 3000 egész részvény a 2000 korona és teljesen befizetett 2000 fél részvény a 1000 korona			8.000.000	
Értékpapírok és pénzintézeteknél elhelyezett tőkék:					Nyereségnyújtások			8.000.000	
külön kimutatás szerint			33.255.578	36	Külön tartalék			3.669.070	54
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékei:					Jégbiztosítási külön tartalék			2.900.000	
2.010.000 kor. Kisbirtokosok országos földhitelintézete 2/10%-os záloglevél	98	2.557.800			Készpénzdíjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül:				
45 drb Pesti hazai első takarékpénztár részvény	17.000	785.000			a) tűzbiztosítások után			12.188.426-87	
Átmeneti kamatok		57.750			b) szállítványbiztosítások után			100.000	
			3.280.550		c) jégbiztosítások után			792.059-36	
Ormsói Ormody Amélie alapítvány* értékei:					d) betörésbiztosítások után			460.000	
50.000 kor. Kisbirtokosok országos földhitelintézete 4/10%-os záloglevél	92	46.552			Függő károk tartaléka:				
Átmeneti kamatok		379-50			a) tűzbiztosítások után			887.661	
			46.931	50	b) szállítványbiztosítások után			85.783-84	
Első magyar általános biztosító társaság "Tűzoltók segélyalapja" értékei:					c) jégbiztosítások után			24.754-38	
letétben a m. kir. állampénztárban			65.760	21	d) betörésbiztosítások után			15.551-63	
Átmeneti kamatok			455.489	96	Különféle hitelek:				
Leszállított váltók			1.074.714	28	Előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok			1.003.652	44
Társasági házak			4.354.762	17	Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapja**			17.225	
Különféle adósk:			3.457.136	02	Különféle alapok:			3.385.277	40
a) Pénzkészlet és maradványok a képviselősegeknek			1.044.019	01	a) Első magyar általános biztosító társaság "Félszázas alap"			500.000	
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél					b) Első magyar általános biztosító társaság "Légy-alap"			200.000	
					c) Első magyar általános biztosító társaság "Ezredéves alapítvány"			100.000	
					d) Ormsói Vilmos-alap			100.000	
					e) Ormsói Ormody Amélie alapítványa			31.132-50	
					f) Első magyar általános biztosító társaság "Tűzoltók segélyalapja"			65.760-21	
					Életbiztosítási osztály folyószámlán			1.016.882	71
					1913. évi nyereség			2.010.047	36
					* Az idei hozzájárulásokkal 4.520.801 kor. 05 fillérre emelkedett.			3.703.515	65
					** A matematikai mérlegben szereplő külön alappal, valamint az idei hozzájárulással 4.372.213 kor. 05 fillérre emelkedett.			47.293.933	33
			47.293.933	33					

II. Életbiztosítási üzlet.

Ötvenegyedik évi zárszámla 1913. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.	korona		fill.		BEVÉTELEK.	korona		fill.	
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
Visszaváltott kötvényekért					A múlt évből áthozott díjtartalék				
Haláleset után kifizetett kárösszeg			4.630.346	25	Befolyt díjak: az évben kiállított kötvények után			2.281.836	30
Lejáró kifizetési tőkékért			5.689.167	70	az előbbi években kiállított kötvények után			24.920.577	93
Kifizetési, biztosítási haláleset követk. díjvisszatérítés			5.547.373	79	a biztosított tőke emelésére fordított nyeresémények			124.993	75
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka			99.313	82	illetékek			510.188	85
Függőben levő kifizetési tőkék tartaléka			1.221.587	20	Levonva: törölt kötvények és díjnyújtás			2.419.072 K 07 f.	
Extradikekték			1.221.587	20	viszontbiztosítási díjak			1.056.980	13
Bélyegilletékek			596.768	51	Kamatjövedelem			7.786.286	02
Prodi bér, postadíjak, nyomtatványok, uti- és egyéb költs.			568.044	60	Múlt évi függőben volt károk és díjvisszatérítések tartaléka			756.982	60
Piszti fizetések			1.059.790	99	Múlt évi függőben volt kifizetési tőkék tartaléka			422.213	58
Adóerő			333.100	96					
Orvosi díjakért			76.822	41					
Szerzési és díjbehajlási költségek			186.422	18					
Behajthatatlan tartozások leírása			1.835.344	59					
Kiszorult biztosítások tartaléka			52.008	63					
Díjtartalék az év végén			4.000						
1913. évi nyereség			170.803-53	83					
			1.992.112	50					
			195.251.737	11					

VAGYON.	korona		fill.		Mérlegszámla 1913. december 31-én.	korona		fill.	
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
Értékpapírok és pénzintézeteknél elhelyezett tőkék					Díjtartalék a viszontbiztosítási díjtartalék			176.754.878	kor. 70 fill.
külön kimutatás szerint					levonva a viszontbiztosítási díjtartalék			5.864.314	kor. 87 fill.
Teljesítő csoportok értékpapírjai:			148.396.497	57	Biztosítási alap			170.800.563	89
80.800 kor. n. é. magyar kir. 4/10%-os koronajáradék 82/50			66.069		Kifizetési tőkék nyereséménye			1.241.630	34
11.600 kor. n. é. M. földhitelint. 4% kor. zálogl. 84.			9.744		Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka			830.823	41
Átmeneti kamatok			239-34		Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka			692.755	04
					Függőben levő kifizetési tőkék tartaléka			528.832	25
Átmeneti kamatok			76.678	34	Tulajosi csoportok számlája			76.690	63
Zálogkövetések			1.291.771	50	Előre fizetett díjak			45.291	54
Kötvény-követések			463.800		Fel nem vett nyeresémények 1912. évről			79	96
A központ tartozása folyószámlán			23.753.934		Kiszorult biztosítások tartaléka			4.000	
Vezér- és főigazgatók és mások tartozásai			2.010.043	36	Viszontbiztosító intézetek és mások követelése			160.939	89
			5.572.991	93	1913. évi nyereség			1.392.112	50
								176.445.764	70
			176.445.764	70					

Értékpapírok és pénzintézeteknél elhelyezett tőkék:

Az elemi ágazatok mérlege szerint	K	33.255.578-36
Az életbiztosítási ágazatok mérlege szerint	K	143.991.977-37
Összesen	K	177.247.555-73
a) Értékpapírok:		
Záloglevelek	K	123.211.894
Közzéadott kötvények	K	2.819.372
Államkölcsök és államigazg. biztosított vasúti kötvények	K	15.590.495-62
Különféle értékpapírok	K	4.432.410
b) Pénzintézeteknél elhelyezett tőkék		
	K	149.035.681-62
	K	27.511.081-31
	K	176.546.762-93

Budapest, 1913. december hó 31-én.

Az igazgatóság: Balaban Adolf, Hajós József, báró Harkányi Frigyes, Ormsóy Vilmos, gróf Zichy János, Geröly Tódor, igazgató
 A fenti zárszámlát és mérleget megvizsgálván, azokat a törvényben és az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételeit a fenti
 megfigyelőkkel teljesen megegyezőnek találtuk. Budapest, 1914. március hó 4-én.

A felügyelő bizottság: Herzeviczy Albert, Burchard-Bélaórány Konrád, Németh Titusz, báró Radvánszky Géza, báró Uechritz Zsigmond.

Nyomatott a „Gutenberg” villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Újvidéken.